

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	32201 Урбаністика та регіональний розвиток
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	106 Географія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.03.2021 р.

Справа № 0110/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Оксана Білоус – головуєчий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Кохтич Людмила Михайлівна,
Максименко Надія Василівна,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П. - директор НМЦОНП – представник ЗВО,
Пасько Володимир Феодосійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32201
Назва ОП	Урбаністика та регіональний розвиток
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП містить чітко визначені цілі, що узгоджуються з основною місією університету, пріоритетними напрямками Стратегічного плану розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018 - 2025р.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

1.2. Програмні результати навчання досягаються переліком як обов'язкових дисциплін ОНП, так і вибіркового дисциплін, що передбачають блоковий вибір. Активна участь у формуванні та удосконаленні ОНП роботодавців та інших стейкхолдерів підтверджена висновками ЕГ та отриманням позитивних висновків рецензування ОНП 4 провідними фахівцями в галузі географії, міського планування і сталого розвитку, дає підґрунтя вважати використання їх рекомендацій під час підготовки магістрів. Корегування, згідно наданих пояснень ЗВО здійснюються на основі численних зустрічей з роботодавцями, підтвердження яких є на сайті факультету.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Оскільки ОП «Урбаністика та регіональний розвиток» є унікальною в Україні, для її розробки використано досвід численніє Європейських освітніх установ та рекомендації профільних проектних організацій України, інформація про зустрічі з якими є як на сайті, так і на сторінці факультету у соцмережі. Використання іноземних освітніх програм простежується в переліку ОК, части з яких є англомовними.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт ВО за спеціальністю 106 Географія на момент проведення експертизи відсутній. Однак, програмні результати навчання, представлені в ОНП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Однак, частка обов'язкових освітніх компонентів складає 2/3 від загального обсягу кредитів, що обмежує студентам варіабельність вибору.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження при підготовці магістра – 120 кредитів (ECTS), а співвідношення обов'язкових і вибіркових ОК (90 до 30 кредитів) не входить у протиріччя з Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Представлена ОНП має чіткий розподіл кредитів ЄКТС між обов'язковими і вибірковими компонентами, які дозволяють досягти програмних результатів навчання. Але є значний акцент на обов'язкових ОК і лише 1/3 кредитів складають вибіркові ОК. У той же час, згідно ОНП, на підставі обрання дисциплін вільного вибору студента з навчального плану присвоюється професійна кваліфікація 2442.1 Молодший науковий співробітник (географія), 2442.2 Фахівець з міської та районної планівки – це по 3 дисципліни – всього 18 кредитів ЄКТС. ОНП містить завеликий деталізований перелік ЗК – 14 та 10 ФК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Урбаністика та регіональний розвиток» відповідає предметній області спеціальності 106 – Географія. З акцентом на специфіці ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Індивідуальні траєкторії, згідно навчального плану, студент має в змозі будувати за двома блоками дисциплін і шляхом вибору лише 2-х додаткових із решти ВК, що дозволяє отримати додаткову кваліфікацію 2442.1 Молодший науковий співробітник (географія), хоча у ОНП зазначається ще і кваліфікація 2442.2 Фахівець з міської та районної планівки..

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Структура ОНП та НП передбачають проходження виробничої і асистентської практики в обсязі по 12 кредитів ЄКТС, що цілком достатньо для підготовки магістра, але відсутність у НП магістра науково-виробничої практики не дозволяє повноцінно сформувати наукові компетентності, що вимагає підготовка магістра.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма забезпечує розвиток soft skills у здобувачів вищої освіти та викладачів шляхом професійного розвитку, участі у конференціях, міжнародних проектах, що підтверджується матеріалами сайту факультету та інформацією із ЗВО.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт для даної спеціальності відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

В цілому обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів у ЄКТС реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. У той же час весняний семестр не містить аудиторного навантаження і група не відображена у розкладі, а кодування цього періоду у НП не має роз шифровки, що не дозволяє отримати інформацію про профіль їх занятості.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Відсутня дуальна освіта.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

3.1. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

3.2. Особливості ОНП враховуються в правилах прийому шляхом включення до складання обов'язкового фахового іспиту, що вимагає підготовки з профільних дисциплін. але згідно розкладу занять, у якому відсутня група за цією освітньою програмою, вступна кампанія минулого року не набирала групи хоча у відомостях про самооцінювання показана група з 7 осіб.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

3.3. В університеті сформовано комплекс документів, що регулюють порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. На цій освітній програмі студенти не скористались можливостями академічної мобільності. Можливо, відсутність академічної мобільності у 2019-2020 н.р. зумовлена карантинними обмеженнями, але існує практика дистанційного вивчення різних дисциплін, якою в на цій ОНП не скористались

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

3.4. В КНУ ім. Т. Шевченка немає окремого положення, яке містить чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. За висновком ЕГ і коментарями із ЗВО, ці питання не врегульовані і визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не здійснюється.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Положенням про організацію освітнього процесу в університеті затверджено використання різних форм і методів навчання, які в цілому, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Вони відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. На ОНП використовуються інноваційні педагогічні засоби: урболабараторії, кейс-метод, метод проєктів тощо. Передовим досвідом є анкетування та опитування здобувачів вищої освіти, що здійснюється централізовано в межах ЗВО Інститутом соціології. Це дозволяє «почути» думку кожного студента, але соціологічна вибірка і частота опитувань (1 раз на рік у вересні-жовтні 42 студенти від всього факультету) не дозволяє повною мірою дізнатись думку студентів, що зумовлює потребу додаткового опитування у межах ОП.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих

освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, за висновком ЕГ надається викладачами під час першої зустрічі стосовно кожної дисципліни. У вільному доступі на сайті є ОНП, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін. Структура РП розроблена таким чином, щоб дати відповідь на будь-які запитання студентів і організаторів навчального процесу.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Навчання за ОНП ОП “Урбаністика та регіональний розвиток” передбачає проведення наукових досліджень викладачами і студентами, що відображене у публікаціях та переліку конференцій, олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт, які проводяться в університеті, що відображені на сайті факультету.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЗВО сприяє професійному розвитку співробітників шляхом підвищення кваліфікації на базі профільних вітчизняних установ та іноземних ЗВО.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО проводить активну діяльність з інтернаціоналізації наукових досліджень на основі договорів про співпрацю із закордонними ЗВО та шляхом залучення студентів і викладачів до програм академічної мобільності, оголошення про які містяться на сайті факультету. Матеріали ОНП містять інформацію про участь університету у кількох міжнародних грантах та виконанні двосторонніх угод.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Аналіз матеріалів сайту ЗВО та матеріалів справи дозволяє зробити висновок, що розроблена Система оцінювання є чіткою та зрозумілою. Процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, врегульованими, в повній мірі імplementованими у внутрішню культуру забезпечення якості освітнього процесу у ЗВО, що підтверджено у звіті ЕГ. Високі вимоги до оцінювання (мінімальний поріг 60%) є обґрунтованими за даною програмою, оскільки вона є унікальною в Україні та відповідає європейським і світовим аналогам. Взірцевою є практика залучення до контрольних заходів викладачів, що не читають дисципліну або виробничників, що підвищує відповідальність студентів і об'єктивність оцінки.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Наразі відсутній затверджений Стандарт другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, передбачених за даною ОП, регулюються комплексом внутрішніх Документів ЗВО, що надані у вільному доступі на сайті та є чіткими і зрозумілими. Студентам доведена інформація про графік, правила і процедуру проведення контрольних заходів, критерії оцінювання, процедуру оскарження результатів контрольних заходів, повторного складання заліків, іспитів, вирішення конфліктних ситуацій. Запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій регламентоване «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка»

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Університетом визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що містяться як у Положенні про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка, так і за свідченням ЕГ, доведено до всіх учасників освітнього процесу. Популяризація недопущення в науковій роботі плагіату здійснюється системно, але оскільки випуску за даною ОНП не було, результати перевірки дипломних робіт програмою Unichек відсутні.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз сайту ЗВО та табл. 2 Додатків до Відомостей про самооцінювання освітньої програми дозволяє зробити висновок про високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що цілком забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Переважна більшість викладачів задіяна у реалізації грантів за профілем ОНП та проходили стажування в профільних установах, про що є інформація у відкритому доступі.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору регулюються «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», є чіткою та зрозумілою, враховує наукову активність і професійний рівень викладачів. У той же час, на сайті не виявлено у вільному доступі актуальної інформації щодо оголошення конкурсів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Практика залучення роботодавців до організації реалізації освітнього процесу підтверджена як представленими у акредитаційній справі документами, так і висновками ЕГ.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Забезпечення виконання вимоги залучення професіоналів-практиків у цій галузі підтверджено ЕГ та матеріалами сайту факультету і сторінок у соцмережах, що містять звіти про гостьові лекції вітчизняних і закордонних фахівців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В університеті добре розвинена система сприяння підвищенню кваліфікації. Всі викладачі ОНП пройшли стажування як в Україні, так і за міжнародними грантами в закордонних установах. Результати стажування представлені в сучасних курсах, але відсутня інформація про ступінь фінансового забезпечення стажувань університетом, оскільки переважна більшість перерахованих візитів відбувалась за грантові кошти.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Для матеріального і морального стимулювання підвищення педагогічної майстерності викладачів в університеті створено низку Положень про оцінку роботи викладачів та способи їх заохочення, яке широко реалізується. Сприянням розвитку педагогічної майстерності можна вважати підтримку університетом публікаційної активності викладачів, оскільки для викладання більшості дисциплін використовуються авторські навчальні посібники, підручники і монографії, видані в КНУ імені Тараса Шевченка.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Надані матеріали акредитаційної справи свідчать про достатній рівень фінансових і матеріальних ресурсів для досягнення цілей і програмних результатів навчання за ОНП. Матеріально-технічне забезпечення, що залучене для підготовки магістрів має достатню якість і постійно оновлюється, що підтверджують документи по фінансовій звітності університету починаючи з 2014 р, що міститься на сайті університету. Факультет має 3 комп'ютерні класи, лабораторії, мультимедійні аудиторії тощо. Студенти забезпечені навчально-методичними матеріалами, навчальною літературою та мають вільний доступ до бібліотечного фонду.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Для реалізації ОП студенти та викладачі забезпечені доступом до відповідної інфраструктури та ресурсів університету: бібліотека, лабораторії, інтернет з Wi-Fi. Відсутня інформація про забезпечення університетом доступу до ресурсів наукометричних баз (SCOPUS, Web of Science). Що практикується у вишах України та про використання можливостей міжбібліотечного обміну або користуванням репозитарієм бібліотек інших ЗВО для навчання чи наукової роботи.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпечність освітнього середовища гарантується виконанням встановлених правил та інструкціями з охорони праці та техніки безпеки при роботі в аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних класах, гуртожитках, під час проходження практик тощо. За відкритими даними щодо фінансових витрат університет щорічно здійснює планові ремонти приміщень, що йому належать для створення сприятливих умов для навчання.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП забезпечується роботою відповідних структурних підрозділів та служб університету

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В університеті створено всі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами, але на цій ОНП не було потреби їх використання.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті розроблено чітку систему реакції на появу конфліктних ситуацій, студенти і співробітники ознайомлені з алгоритмом реагування на конфліктні ситуації та їх вирішення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Інформацію

стосовно внутрішнього контролю якості освітнього процесу, внутрішнього аудиту тощо на сайті не знайдено, оскільки відсутні сторінка НМР на сайті університету і НМК – на сайті факультету

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти шляхом проведення опитування мають змогу брати участь в процесі перегляду ОП та інших процедурах забезпечення якості. Представленість у Вченій раді студентів та існування органів студентського самоврядування дозволяє донести пропозиції щодо покращення ОНП..

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЗВО реально залучало роботодавців до розробки ОНП та планує врахувати побажання щодо її удосконалення після завершення повного циклу навчання магістрів за цією ОНП. Роботодавці надають можливість проходити практику в своїх профільних установах, що дозволяє підвищити якість ОНП, формуючи правильні потреби студентів у знаннях.

8.4 Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Освітня програма не мала випуску магістрів.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Згідно самоаналізу та вивчених документів, можна зробити висновок, що ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності з реалізації ОНП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні, оскільки акредитація первинна.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка здатна забезпечити розвиток освітньої програми та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному сайті університету у відкритому доступі присутня вся необхідна інформація стосовно правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

В університеті існує практика розміщення документів на сайті ЗВО для громадського обговорення не пізніше ніж за місяць до затвердження, але ОНП "Урбаністика та регіональний розвиток" не переглядалась з 2019 року і перегляд запланований Вченою радою факультету після першого випуску магістрів. У той же час, слід зазначити, що у обох керівників проєктної групи, що розробляла ОП застарілі публікації - 2006, 2008, 2011, 2014 і 2015 років.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті факультету переважно у відкритому доступі є вся інформація, що стосується ОНП «Урбаністика та регіональний розвиток». У той же час, списки студентів, що навчаються за нею, теми їх дипломних робіт і керівників не доступні на сайті

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Оскільки ОП є унікальною та досить затребуваною на ринку праці, доцільно розглянути можливість щорічного набору на неї студентів. Для розширення можливостей варіабельності вибору слід збільшити частку вибірових ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Доцільно виокремити науково-виробничу практику, оскільки саме наукова складова є досить важливою в ОНП магістра. Після затвердження стандарту вищої світи за спеціальністю 106 Географія за магістерським рівнем, необхідно переглянути як сам перелік ЗК, ФК та ПРН, так і матриць відповідності задля більшої конкретизації того за рахунок яких ОК досягаються результати навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

В умовах карантинних обмежень доцільно використати систему дистанційної освіти для реалізації права студентів на академічну мобільність. Використати досвід інших університетів України, для створення Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Не зважаючи на те, що централізовано в межах ЗВО Інститутом соціології проводиться регулярне опитування студентів з різних загальноуніверситетських проблем, доцільно запровадити опитування в межах ОП задля з'ясування внутрішніх проблем і пошуку нових ідей для її розвитку. Тим більше, що остання хвиля опитування студентів 2-6 року навчання, що представлена на сайті UNiDOS була у вересні 2019 р.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

За можливості, узгодити норми мінімального порогового рівня оцінки – 50%. Доцільно проводити додаткові заходи популяризації академічної доброчесності, недопущення академічного шахрайства.

Критерій 6. Людські ресурси

Задля більш широкого залучення роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу розглянути можливість проведення ними майстер-класів, тренінгів або викладання ними окремих тем дисциплін у дистанційному форматі прямо зі свого робочого місця, що дозволить студенту зануритись в атмосферу майбутнього місця роботи. Сприяти підвищенню кваліфікації викладачів шляхом фінансування відряджень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Згідно існуючих договорів про співпрацю із ЗВО України та європейських країн, ініціювати відкриття доступу до їх віртуальних бібліотечних фондів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Організувати на сайті факультету сторінку науково-методичної комісії для поточного інформування всіх учасників освітнього процесу про методичну роботу, результати моніторингу освітнього процесу, внутрішнього аудиту, тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Оновити не лише складові ОП, а і перелік публікацій керівників проектної групи для підтвердження їх сучасного фаху саме в цій сфері. Розмістити на сайті факультету чи кафедри списки студентів ОНП «Урбаністика та регіональний розвиток», їх теми дипломних робіт і розподіл наукових керівників. Забезпечити публічність діяльності науково-методичної комісії факультету.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА